
KAL: KAL

2006.08.17. 20:11 Leao

Asphalt Tango, 2006

A

Nem is tudom miért nem írtam erről eddig: hónapok óta hallgatom és valahogy nem tudatosult, hogy ez voltaképpen még újdonság. Pedig csak azért vettem meg, mert van rajta egy *Lili* című szám és azokat gyűjtöm.

Alapvetően szerbiai cigányzenéről van szó, amelyben, ha szükséges, ki lehet mutatni swing-, tangó- és arabesque-hatásokat, de miért lenne szükséges? Nem érzek különösebb vonzalmat a balkáni divathullám iránt, de ez a lemez nagyon más, mint a Boban Markovic-féle félig autentikus, félig ironikus délszláv közhelyek. Amikor megpróbáljátok elképzelni, hogy milyen is lehet, ne gondoljatok se az általatok ismert cigányzenékre, se a Balkán legismertebb sztárjaira. Őszinte, befelé figyelő, ihletett, korszerűség és hagyomány erőlködés nélkül létrehozott egyensúlya jellemzi. A zenekar agya, Dragan Ristic úgy gondolja, hogy cigányzenét a szintetizátor tényerése silányította el, ezért számúzte ezt a hangszert az eszköztárból, ami viszont nem jelenti az elektronika mellőzését, számos helyen feltűnnek digitális megoldások, de vannak teljesen gépromboló szemléletű számok is. Nagyon jól működik a tangóharmonika is, gitárból pedig egészen könnyfakasztó dolgokat tudnak kihozni például a *Dzelem*, *dzelem* című számban, amely a *Lili* mellett másik fénypontja a lemeznek. De nem csak könnyfakasztásban jók, két-három számot simán be lehet rakni egy buliban.

Megdöböntő egyébként, hogy a lemez milyen jól szól, pedig Ristic házistúdiójában (konkrétan belgrádi lakásában) vették fel. Miután Béla és Gitár kollégákkal nemrég éppen arról beszélgettünk, hogy miért van az, hogy a Magyarországon készült lemezek többsége a művészek tehetségétől függetlenül egyszerűen a technikai értelemben vett hangzása miatt nem vehető komolyan, megnéztem a borítón a vonatkozó információkat. Talált. A titok abban rejlik, hogy ők éppen arra áldoztak, amin a hagyományosan rosszul szóló magyar zenekarok leginkább spórolni szoktak: kiküldték az anyagot Londonba utókeverésre-masterelésre az elég jónevű Mike Nielsen stúdiójába. Frenetikus a különbség egy itthon készült cd-hez képest, pedig az esetükben nehéz lenne a tágasabb lehetőségekre hivatkozni.

Az utóbbi hónapokban a Kal eléggé befutott, főleg Németországban, ahol a Shantel-féle *Bucovina Club* tavaly nagy reneszánszát hozta a Balkánnak. (Kiadójuk, az **Asphalt Tango** is német, a Fanfare Ciocarlia, a Kocani Orkestar és a Romano Drom tartoznak például hozzájuk). Szeptemberben Észak-Amerikában turnéznak, Európában legközelebb október végén, a sevillai Womexen lépnek fel.

Dragan Ristic egyébként néhány éve még Budapesten élt, aztán visszatért Belgrádba, de állítólag most is gyakran megfordul itt. Ha emlékeztek még, néhány éve a Roma Parlament épületében tartottak színházi előadásokat lovári nyelven: Lorcától a *Vernászt* meg egy Ionesco-darabot mutattak be. Mindkettő az ő akciója volt, s a darabokat is ő fordította (a zenéket pedig az akkor tökismeretlen - más felállítás - Kal nyújtotta a bemutatókhoz). Egy reneszánsz ember, gondolom.

[[Van belőle a Quart Rádióban](#)]

Szólj hozzá!

Tagek: [2006 A cd európai urbán](#)